

Araştırma Makalesi
10.34108/eujhs.1785473

Künye:
Cilt: 35(1)
Yıl: 2026
Sayfa: 138-148

 Ayşenur DURMUŞ^a
 Sıla GÜL^{b*}

^aDr. Öğr. Üyesi, Kastamonu
Üniversitesi,
aysenurdurmus@kastamonu.edu.tr
^bArş. Gör., Kastamonu Üniversitesi,
sgul@kastamonu.edu.tr

*Sorumlu Yazar

Geliş Tarihi: 16/09/2025
Kabul Tarihi: 12/03/2026

Atıf:
Durmuş, A., Gül, S., Simülasyon
Destekli Emzirme Danışmanlığı
Eğitiminin Ebelik Öğrencilerinin
Uygulama Becerileri, Anne Sütüne
İlişkin Algıları ve Bilgi Düzeylerine
Etkisi. *Sağlık Bilimleri Dergisi*,
2026;35(1):138-148.
[https://doi.org/10.34108/eujhs.
1785473](https://doi.org/10.34108/eujhs.1785473)

Simülasyon Destekli Emzirme Danışmanlığı Eğitiminin Ebelik Öğrencilerinin Uygulama Becerileri, Anne Sütüne İlişkin Algıları ve Bilgi Düzeylerine Etkisi

Öz

Emzirme, bebeklerin büyüme ve gelişimi için en uygun beslenme biçimidir. Ebeler ise annelerin emzirmeye başlaması ve devam etmesi konusunda destek sağlayan sağlık profesyonelleridir. Ebelik öğrencilerinin lisans eğitimleri sırasında emzirme danışmanlığı konusunda yetkinlik kazanmaları annelere verecekleri emzirme desteğinin kalitesini arttırması bakımından önemlidir. Bu bağlamda simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin ebelik öğrencilerinin uygulama becerileri, anne sütüne ilişkin algıları ve bilgi düzeylerine etkisini tespit etmek amacıyla ön test-son test tek gruplu yarı deneysel bir çalışma olarak yapılmıştır. Veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" "Erişkinlerin Anne Sütü ile İlgili Algı Ölçeği", "Emzirme Becerileri Değerlendirme Formu", "Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu" ile toplanmıştır. Araştırmanın evrenini üçüncü sınıf ebelik bölümü öğrencilerinden emzirme danışmanlığı dersi alan öğrenciler (n=46) oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden 26.03.2024-30.06.2024 tarihleri arasında tüm evrene ulaşılmaya çalışılmış ve 45 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Öğrencilerin yaş ortalaması 21.4 ± 0.86 olup, tamamı bekarıdır. Öğrencilerin eğitim öncesi aldıkları puan ortalamaları sırasıyla emzirmeye ilişkin beceri formundan 70.68 ± 9.23 anne sütü algısı ölçeğinden 132.29 ± 17.54 , emzirmeye ilişkin bilgi formundan 54.49 ± 10.21 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin eğitim sonrası aldıkları puan ortalamaları sırasıyla emzirmeye ilişkin beceri formundan 98.60 ± 10.51 , anne sütü algısı ölçeğinden 141.93 ± 7.23 , emzirmeye ilişkin bilgi formundan 69.16 ± 10.7 olarak belirlenmiştir. Bu parametreler bakımından eğitim öncesi ve sonrası puan ortalamaları istatistiki yönden anlamlı artış göstermiştir ($p < 0.05$). Sonuç olarak, simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi öğrencilerin uygulama becerilerini, anne sütüne ilişkin algılarını ve bilgi düzeylerini arttırmıştır.

Anahtar kelimeler: Ebelik, eğitim, emzirme, simülasyon eğitimi.

The Effect of Simulation-Supported Breastfeeding Counseling Training on Midwifery Students' Practical Skills, Perceptions, and Knowledge Levels Regarding Breast Milk

Abstract

Breastfeeding is the most appropriate form of nutrition for infant growth and development. Midwives play a key role in supporting mothers to initiate and sustain breastfeeding. Therefore, it is essential for midwifery students to gain competence in breastfeeding counselling during their undergraduate education. This study aimed to evaluate the effect of simulation-based breastfeeding counselling training on midwifery students' practical skills, perceptions, and

Except where otherwise noted, content
in this article is licensed under a
Creative Commons 4.0 International
license. Icons by Font Awesome.

knowledge about breastfeeding. This one-group pretest–posttest quasi-experimental study was conducted using the ‘Introductory Information Form’, ‘Perception Scale of Adults about Breast Milk’, ‘Breastfeeding Skills Assessment Form’, and ‘Information Form about Breastfeeding’. The study population included third-year midwifery students who took the breastfeeding counselling course (n=46), and the study was completed with 45 students between 26/03/2024 and 30/06/2024. The average age of the participants was 21.4±0.86 years, and all participants were single. Pre-training mean scores were 70.68±9.23 for breastfeeding skills, 132.29±17.54 for perception of breast milk, and 54.49 ± 10.21 for breastfeeding knowledge. Post-training scores increased to 98.60±10.51, 141.93±7.23, and 69.16±10.70, respectively. These improvements were statistically significant (p<0.05). In conclusion, simulation-based breastfeeding counselling training significantly improved midwifery students’ practical skills, knowledge levels, and perceptions related to breastfeeding, highlighting the importance of incorporating simulation-based methods into midwifery education.

Keywords: Midwifery, education, breastfeeding, simulation training.

Giriş

Emzirme, bebeklerin büyüme ve gelişimi için en uygun beslenme biçimi olup, anne ve bebek sağlığı üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır.¹ Dünya Sağlık Örgütü’nün önerileri doğrultusunda, sağlık profesyonellerinin annelere sunduğu destek; yaşamın ilk altı ayında yalnızca anne sütü ile beslenmenin sürdürülmesi ve emzirmenin iki yaşına kadar devam ettirilmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır.² Bu bağlamda, annelerin emzirmeye sağlıklı bir şekilde başlamaları ve süreci istikrarlı biçimde devam ettirmeleri büyük önem taşımaktadır. Özellikle yaşamın ilk haftalarında ebe tarafından sunulan emzirme danışmanlığı, emzirmenin etkinliğini değerlendirmek, ebeveynlere güven vermek ve beslenmeye ilişkin olası sorunlara çözüm bulmak açısından belirleyici bir unsurdur. Dolayısıyla ebelerin lisans eğitimleri süresince ailelerin emzirme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bilgi, beceri ve olumlu tutum kazanmaları gerekmektedir.³⁻⁵ Emzirme danışmanlığı, annelerin deneyimleri ve emzirme kararları üzerinde doğrudan etkiye sahiptir.^{6,7} Bu nedenle, saygılı ve kaliteli bakımın ayrılmaz bir parçası olarak, ebelerin anne sütü ve emzirmenin önemini vurgulayabilmeleri, annelere gerekli desteği sağlayabilmeleri ve emzirmeyi engelleyebilecek uygulamalara karşı koruyucu bir rol üstlenebilmeleri için anne sütüne yönelik olumlu bir algı geliştirmeleri önem arz etmektedir.⁸ Geleceğin sağlık profesyonelleri olan ebelik öğrencilerinin lisans eğitimleri sırasında emzirme danışmanlığı konusunda yetkinlik kazanmaları bu bağlamda önemlidir. Ayrıca, öğrencilerin mesleki yeterliliklerini arttırmaya yönelik çabaları ve öğrenme motivasyonları, geleneksel yöntemlerin yanı sıra interaktif eğitim yaklaşımlarının benimsenmesini teşvik etmektedir.⁹

Emzirme danışmanlığı eğitiminde farklı interaktif yaklaşımlar kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında öne çıkan “simülasyon” uygulamaları, öğrenenlere gerçek yaşam senaryolarına benzer durumlarda deneyim kazanma fırsatı sunarak, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin gelişimine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, simülasyon temelli eğitimlerin kullanımına yönelik ilgi son yıllarda belirgin şekilde artmıştır.¹⁰ Simülasyon, sağlık profesyonelleri tarafından klinik ve klinik olmayan becerilerin öğretiminde, geliştirilmesinde ve uygulanmasında etkili bir yöntem olarak kullanılmaktadır.¹¹ Eğitim programlarında, tüm vücut ya da belirli vücut bölümlerini temsil eden materyallerin yanı sıra, gerçek insan özelliklerini taklit eden ve katılımcının uygulamalarına yanıt verebilen gelişmiş simülatörlerden yararlanılmaktadır.¹² Bu deneyimler; psikomotor becerilerin geliştirilmesi, bilgi düzeyinin artırılması, üst düzey düşünme süreçlerinin teşvik edilmesi, yetkinliğe daha kısa sürede ulaşılması ve güvenli bir öğrenme ortamının sağlanması açısından önemlidir.¹³ Ayrıca simülasyona dayalı eğitimin sunduğu avantajlar arasında anında geri bildirim, öğrenmenin tekrarlanabilmesi, bireyselleştirilmiş öğrenme olanakları ve farklı öğrenme stratejilerine uyarlanabilirlik yer almaktadır.^{14,15} Emziren kadınlara yeterli desteğin sağlanabilmesi için tüm sağlık profesyonellerinin, özellikle de ebelik öğrencilerinin, kanıta dayalı emzirme danışmanlığına yönelik güçlü bir eğitim temeline sahip olmaları gerekmektedir.¹⁶ Bu bağlamda Laktasyon Simülasyon Modeli (LSM), eğitimcilerin interaktif öğrenme süreçlerinde kullanabilecekleri etkili bir araç olarak öne çıkmaktadır.¹⁷ Emzirme eğitiminde, meme dokusunun değerlendirilmesi, dokunulması ve hareket ettirilmesi uygulama ve güven gerektiren becerilerdir. Vücudun mahrem bir bölgesi olması nedeniyle bu uygulamaların doğrudan gerçek bireyler üzerinde gerçekleştirilmesi sınırlı olabilmekte, LSM ise öğrencilere güvenli bir öğrenme ortamı sunarak temel emzirme becerilerinin kazanılmasını kolaylaştırmaktadır. Model, anne sütünün elle sağılması, meme muayenesi ve masajı, yenidoğanın memeye yerleştirilmesi ile meme dokusuna dokunma ve hareket ettirme gibi uygulamaların güvenle yapılmasına

olanak tanımaktadır.^{17,18} Böylelikle öğrenciler, emzirme sürecinde karşılaşılabilecek durumları gözlemlene, değerlendirme ve uygulama fırsatı bulmakta; bilgi düzeylerini artırarak becerilerini geliştirmekte, eksiklerini fark edip düzeltmekte ve deneyim ile yeterlilik kazanmaktadır.¹⁹ Birçok niteliğe sahip olan LSM mezun olmadan önce öğrenci ebelerle fayda sağlaması çalışmanın kapsamı içerisinde yer almaktadır. Ebelik öğrencileri için, gerçeğe yakın meme modellerinin ve oyuncak bebeklerin kullanıldığı simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimleri, öğrencilerin danışmanlık becerilerini geliştirerek annelere daha faydalı olunmasına ve emzirme oranlarının artırılmasına katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda öğrenciler mezun olmadan önce emzirme sorunlarına müdahale edebilme becerisi kazanmakta, eksik bilgilerini düzeltebilmekte ve kendini geliştirebilmektedir. Bu çalışmada özellikle ebelik öğrencilerinin ihtiyacına yönelik olarak simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin ebelik öğrencilerinin uygulama becerileri, anne sütüne ilişkin algıları ve bilgi düzeylerine etkisi tespit edilecektir.

Araştırmanın Hipotezleri;

H1: Simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi, ebelik öğrencilerinin emzirmeye ilişkin bilgi düzeylerini artırır.

H2: Simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi, ebelik öğrencilerinin anne sütüne ilişkin algılarını olumlu yönde etkiler.

H3: Simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi, ebelik öğrencilerinin emzirmeye ilişkin uygulama becerilerini artırır.

H4: Ebelik öğrencilerinin emzirmeye ilişkin bilgi düzeyleri ile anne sütüne ilişkin algı puanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki vardır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Türü

Araştırma, deneysel araştırma tasarımlarından ön test-son test tek gruplu yarı deneysel bir çalışmadır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırma 26.03.2024-30.06.2024 tarihleri arasında Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi ebelik bölümünde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini üçüncü sınıf ebelik bölümü öğrencilerinden emzirme danışmanlığı dersi alan öğrenciler (n=46) oluşturmuştur. Araştırmaya emzirme danışmanlığı dersini ilk kez alan, çalışmaya katılmaya gönüllü, eğitim ve öğretim süreçlerinin tamamına katılan öğrenciler dahil edilmiştir. Araştırmada tüm evrene ulaşılmaya çalışılmış ve dahil edilme kriterlerine uyan 45 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Eğitim sürecinde devamsızlık yapan öğrenciler için telafi eğitimi düzenlenmiş, telafi eğitime katılmayan öğrenciler araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Ön test 46 öğrencinin tamamına uygulandı. Ancak bir öğrenci uygulama sırasında derste olmadığı ve telafi derslerine katılmadığı için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Çalışmanın örneklem büyüklüğünün yeterliliğini değerlendirmek amacıyla post-hoc güç analizi yapılmıştır. Çalışmanın post-hoc güç analizi, eşleştirilmiş tasarım için Cohen's dz etki büyüklüğü kullanılarak (iki yönlü, $\alpha=0.05$) hesaplanmış; n=45 ile beceri ve bilgi için gücün >0.99, algı için ≈ 0.94 olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından ilgili literatürler incelenerek geliştirilen "Tanıtıcı Bilgi Formu" "Erişkinlerin Anne Sütü ile İlgili Algı Ölçeği" "Emzirme Becerileri Değerlendirme Formu", literatür taranarak geliştirilen "Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu" ile toplanmıştır.

Tanıtıcı Bilgi Formu: Form literatür incelenerek araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Öğrencilerin sosyodemografik bilgilerini (yaş, medeni durum gibi) içeren yedi sorudan oluşmaktadır.^{20,21}

Erişkinlerin Anne Sütü ile İlgili Algı Ölçeği: Ölçek, Eren tarafından 2016 yılında oluşturulmuş ve geçerlik güvenilirlik Cronbach alfa değeri: 0.93 bulunmuştur.²² 33 maddeden oluşan ölçek beşli likert tipinde olup, kesinlikle katılmıyorum=1, katılmıyorum=2, orta düzeyde katılıyorum=3, katılıyorum=4 ve kesinlikle katılıyorum=5 şeklinde puanlandırılmıştır. Ölçekten alınabilecek puan 30-150 arasındadır. Puanlamada kesim değeri bulunmamaktadır. Ölçek puanının yüksek olması erişkinlerin anne sütü ile ilgili algısının iyi olduğunu göstermektedir.²² Bizim çalışmamızda eğitim öncesi cronbach alfa değeri: 0.95 eğitim sonrası cronbach alfa değeri 0.86 olarak saptanmıştır. Ölçeğin araştırmada kullanımı için ölçeği geliştiren yazarlardan yazılı izin alınmıştır.

Emzirme Becerileri Değerlendirme Formu: Temel ebelik uygulamaları rehberler ve değerlendirme kitabında oluşturulmuş olan 38 maddeden oluşan bir değerlendirme rehberi ile öğrencilerin becerileri değerlendirilmiştir.²³ Beceri değerlendirme formunun değerlendirilmesinde 1 "geliştirilmesi gerekli" (Basamağın yanlış uygulanması veya atlanması) , 2 "yeterli" (Basamağın doğru olarak ve sırasında uygulanması, fakat basamaktan basamağa rahatça geçilmemesi), 3"ustalaşmış" (Basamağın doğru ve

sırasında uygulanması, basamaktan basamağa rahatça geçilmesi) olarak değerlendirilecek olup, alınabilecek toplam puan 38 ile 114 arasında değişmektedir. Alınan puan arttıkça emzirme becerisinin geliştiği şeklinde yorumlanmaktadır.

Emzirmeye ilişkin Bilgi Formu: Literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Öğrencilerin emzirmeye dair bilgi düzeylerini ölçen 30 sorudan oluşmaktadır.²⁴⁻²⁶ Emzirmeye ilişkin bilgi formunun kapsam geçerliliği, emzirme ve ebelik alanında üç uzman öğretim üyesinin görüşleri alınarak değerlendirilmiştir. Uzmanlar maddelerin tamamını “uygun” veya “çok uygun” olarak değerlendirmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda maddeler gözden geçirilmiş ve gerekli düzenlemeler yapılarak forma son şekli verilmiştir.

Veri toplama süreci

Veriler, araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden teorik dersin hemen öncesi “**Tanıtıcı Bilgi Formu**”, “**Erişkinlerin Anne Sütü ile İlgili Algı Ölçeği**” ve “**Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu**” ile toplanmıştır. Formların son test formları ile karışmasını önlemek amacıyla formlar üzerine öğrencilerin kendilerinin belirlediği bir rumuz yazmaları istenmiştir. İlk veriler toplandıktan sonra 14 hafta boyunca her hafta iki saatlik ders sürecinde simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi verilmiştir. Bu kapsamda simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi, öğrencilerin emzirme sürecinde anneye yönelik destekleyici ve profesyonel bir iletişim dili geliştirmelerini, anne ve yenidoğanın emzirme sürecini sistematik ve klinik olarak değerlendirebilmelerini hedeflemiştir. Eğitim müfredatı; meme muayenesi, anne sütünün elle sağılması, meme masajı uygulamaları ve yenidoğanın memeye uygun tekniklerle yerleştirilmesi gibi temel emzirme becerilerinin güvenli bir ortamda uygulanmasını içeren somut öğrenme çıktıları üzerine yapılandırılmıştır. Böylece öğrencilerin teorik bilgilerini uygulamaya aktararak emzirme sorunlarına müdahale edebilme ve nitelikli emzirme danışmanlığı sunabilme yetkinliği kazanmaları amaçlanmıştır. Giyilebilir bir tasarıma sahip olan LSM, ayarlanabilir kemer yapısı sayesinde her bedene uyum sağlar ve kıyafet üzerinden uygulanabilmesiyle mahremiyetin korunmasına imkan tanır. Model, el manipülasyonuna duyarlı yapısıyla gerçekçi bir deneyim sunar; meme başının yaklaşık 3 cm gerisinden uygulanan basınçla süt salınımını simüle ederek sağma becerisinin kazanılmasını sağlar (Şekil 1). Emzirme danışmanlığı dersinde eğitim süresince öğrencilerin derse etkin katılımı sağlanmış, teorik eğitim verildikten sonra etkili emzirme uygulamaları LSM ile uygulamalı olarak gösterilmiş, öğrencilere simülasyon ile birebir uygulama yaptırılarak soru-yanıt tekniği ile tüm bilgiler pekiştirilmiştir. 14 haftalık eğitim süreci bittikten sonra ise “**Erişkinlerin Anne Sütü ile ilgili Algı Ölçeği**” ve “**Emzirmeye ilişkin Bilgi Formu**” öğrencilere araştırmacılar tarafından verilerek yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Eğitimin bitiminde formlar uygulandıktan sonra öğrencilerin emzirme danışmanlık becerileri araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle “**Emzirme Becerileri Değerlendirme Basamak Listesi**” ile değerlendirilmiştir.

Şekil 1. Laktasyon simülasyon modeli

Verilerin Analizi

Verilerin analizi IBM SPSS Statistics v26 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler; sürekli değişkenler için aritmetik ortalama \pm standart sapma (A.O \pm S.S), ortanca (IQR: 25.-75. persentiller) ve minimum-maksimum değerler, kategorik değişkenler için ise frekans (n) ve yüzde (%) olarak verilmiştir. Ön test-son test karşılaştırmalarında fark puanlarının dağılım özellikleri incelenmiş;

normallik varsayımını karşılayan değişkenlerde bağımlı gruplarda t-testi, normallik varsayımını karşılamayan değişkenlerde ise Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi uygulanmıştır. Etki büyüklükleri Cohen's d (dz) ile hesaplanmış olup, d=0.20 küçük, d=0.50 orta ve d=0.80 ve üzeri büyük etki olarak değerlendirilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Anlamlılık düzeyi p<0.05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.4±0.86 olup, yaş dağılımı 20 ile 23 arasında değişmektedir (Medyan=21, IQR=21-22). Katılımcıların tamamının (%100) medeni durumu bekâr olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%80.0) gelirlerinin giderlerine eşit olduğunu, gelir düzeyi giderlerinden düşük olanların oranı %15.6 iken, yalnızca %4.4'ü gelirlerinin giderlerinden fazla olduğunu belirlenmiştir. Katılımcıların babalarının eğitim durumuna bakıldığında, %40.0'nın ilkokul, %28.9'unun ortaokul, %22.2'sinin lise, %8.9'unun ise üniversite ve üzeri mezunu olduğu saptanmıştır. Annelerin eğitim düzeyinin ise çoğunlukla ilkokul (%71.1) düzeyinde iken, %11.1'i ortaokul, %13.3'ü lise ve %4.4'ü üniversite ve üzeri olduğu belirlenmiştir. Babalara ait meslek dağılımında %57.8'inin serbest meslek, %6.7'sinin memur ve %35.6'sının emekli olduğu görülmüştür. Annelerin meslek durumuna bakıldığında, katılımcıların %71.1'inin annesi ev hanımı, %24.4'ünün serbest meslek sahibi, %4.4'ünün ise emekli olduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri (n=45)

		n	%
Yaş	A.O ± S.S	21.4 ± 0.86	
	Med (IQR)	21 (21 - 22)	
	min - maks	20 - 23	
Gelir Durumu	Gelir Giderden Az	7	15.6
	Gelir Gidere Eşit	36	80.0
	Gelir Giderden Fazla	2	4.4
Baba Eğitim Düzeyi	İlkokul	18	40.0
	Ortaokul	13	28.9
	Lise	10	22.2
	Üniversite ve Üzeri	4	8.9
Anne Eğitim Düzeyi	İlkokul	32	71.1
	Ortaokul	5	11.1
	Lise	6	13.3
	Üniversite ve üzeri	2	4.4
Baba Mesleęi	Serbest Meslek	26	57.8
	Memur	3	6.7
	Emekli	16	35.6
Anne Mesleęi	Serbest Meslek	11	24.4
	Emekli	2	4.4
	Ev Hanımı	32	71.1

n: Frekans; %: Yüzde; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med (IQR): Ortanca (Çeyrekler arası aralık, 25. - 75. Yüzdeler); min - maks: en küçük - en büyük değerler

Tablo 2'de ebelik öğrencilerinin eğitim öncesi ve sonrası beceri değerlendirme formundan aldıkları puanlar karşılaştırılmaktadır. Eğitim öncesi puan ortalaması 70.68 ± 9.23 iken, eğitim sonrası puan ortalaması 98.60 ± 10.51 olarak belirlenmiştir. Ortanca değerler incelendiğinde, eğitim öncesi puan 72 (IQR: 67-73), eğitim sonrası puan ise 97 (IQR: 95-101) olup, minimum-maksimum değerler eğitim öncesi için 52-86, eğitim sonrası için 78-114 olarak saptanmıştır. Grup içi fark hesaplandığında, son test lehine -27.91 ± 8.75 puanlık bir artış gözlenmiştir. (Medyan = -30, IQR: -34 - -22; Min-Maks = -44 - -11). Eğitim öncesi ve sonrası beceri değerlendirme formundan alınan puanın son test lehine olduğu, aradaki bu farkın istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı (p <0.001) olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). Eğitim sonrası beceri puanlarındaki artışın etki büyüklüğü Cohen's d (dz) ile değerlendirildiğinde, 3.19 olarak hesaplanmış olup bu artışın çok büyük etki düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2. Emzirmeye ilişkin beceri puan ortalamaları (n=45)

Değişken	A.O ± S.S	Med (IQR)	Min - Maks	Grup içi p
Eğitim Öncesi	70.68 ± 9.23	72 (67 - 73)	52 - 86	
Eğitim Sonrası	98.60 ± 10.51	97 (95 - 101)	78 - 114	<0.001* (t(44) = -21.39)
Grup içi Fark	-27.91 ± 8.75	-30 (-34 - (-22))	-44 - 11	

*p<0,05 istatistiksel olarak anlamlı değişim; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med (IQR): Ortanca (Çeyrekler arası aralık, 25. - 75. Yüzdellikler); min - maks: en küçük - en büyük değerler; t: Bağımlı gruplarda t testi; z: Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi

Tablo 3'te ebelik öğrencilerinin eğitim öncesi anne sütü algısı ölçeği toplam puan ortalaması 132.29±17.54, eğitim sonrası anne sütü algısı ölçeği toplam puan ortalaması ise 141.93±7.23 olarak belirlenmiştir. Eğitim öncesi ve sonrası puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak ileri derecede anlamlıdır (z=-4.331, p=0.0001). Grup içi fark incelendiğinde, katılımcıların anne sütü algısı ölçeği toplam puanlarında ortalama -9.64±17.97 puanlık bir artış olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, eğitimin öğrencilerin anne sütüne yönelik algılarını genel olarak anlamlı ölçüde geliştirdiğini göstermektedir (Tablo 3). Anne sütü algısı puanlarındaki bu artışın etki büyüklüğü Cohen's *d* (dz) ile değerlendirildiğinde, 0.54 olarak hesaplanmış olup eğitimin algı düzeyi üzerinde orta büyüklükte bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Erişkinlerin anne sütü algısı ölçek puan ortalamaları (n=45)

Değişken	A.O ± S.S	Med (IQR)	Min - Maks	Grup içi p
Eğitim Öncesi	132.29 ± 17.54	138 (125.5 - 142)	44 - 150	
Eğitim Sonrası	141.93 ± 7.23	143 (140 - 147.5)	123 - 150	0.0001* (z=-4.331)
Grup İçi Fark	-9.64 ± 17.97	-5 (-14 - (-1))	-104 - 16	

*p<0,05 istatistiksel olarak anlamlı değişim; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med (IQR): Ortanca (Çeyrekler arası aralık, 25. - 75. Yüzdellikler); min - maks: en küçük - en büyük değerler; t: Bağımlı gruplarda t testi; z: Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi

Tablo 4'te ebelik öğrencilerinin emzirmeye ilişkin bilgi puanları verilmiştir. Eğitim öncesi emzirmeye ilişkin bilgi formu puan ortalaması 54.49±10.21 olup, eğitim sonrası emzirmeye ilişkin bilgi formu puan ortalaması ise 69.16±10.77 olarak bulunmuştur. Eğitim öncesi ve sonrası emzirmeye ilişkin bilgi puanları arasındaki farkın istatistiksel olarak ileri derecede anlamlı olduğu saptanmıştır (t=-7.021, p=0.0001). Grup içi fark değerlendirildiğinde, öğrencilerin emzirmeye ilişkin bilgi düzeylerinde ortalama -14.67±14.01 puanlık bir artış olduğu görülmüştür. Bu bulgu, eğitimin öğrencilerin bilgi düzeyini anlamlı ölçüde arttırdığını göstermektedir (Tablo 4). Emzirmeye ilişkin bilgi puanlarındaki artışın etki büyüklüğü Cohen's *d* (dz) ile değerlendirildiğinde, 1.05 olarak hesaplanmış ve bu artışın büyük etki düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Emzirmeye ilişkin bilgi puanları ortalamaları (n=45)

*p<0,05 istatistiksel olarak anlamlı değişim; A.O: Aritmetik ortalama; S.S: Standart sapma; Med (IQR): Ortanca

Değişken	A.O ± S.S	Med (IQR)	Min - Maks	Grup içi p
Eğitim Öncesi	54.49 ± 10.21	56 (48 - 64)	32 - 76	
Eğitim Sonrası	69.16 ± 10.77	68 (60 - 78)	52 - 92	0.0001* (t=-7.021)
Grup içi Fark	-14.67 ± 14.01	-16 (-28 - (-4))	-40 - 12	

(Çeyrekler arası aralık, 25. - 75. Yüzdellikler); min - maks: en küçük - en büyük değerler; t: Bağımlı gruplarda t testi; z: Wilcoxon eşleştirilmiş iki örnek testi

Tablo 5'te, ebelik öğrencilerinin emzirmeye ilişkin bilgi düzeyi puanları ile anne sütü algı düzeyleri arasındaki korelasyon sonuçları sunulmuştur. Bulgulara göre, eğitim sonrası emzirmeye ilişkin bilgi formu puanları ile eğitim sonrası anne sütü algı ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak ($r=0.343$, $p=0.021$) anlamlı, pozitif yönde ve zayıf düzeyde bir korelasyon olduğu tespit edilmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Emzirmeye ilişkin bilgi düzeyi/ anne sütü algısı ölçeği arasındaki ilişki (n=45)

Değişkenler	Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu fark (r/p)	EASÖ fark (r/p)	Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu Puan ön test (r/p)	Emzirmeye İlişkin Bilgi Formu Puan son test (r/p)	Erişkinlerin anne sütü algısı ön test toplam (r/p)	Erişkinlerin anne sütü algısı son test toplam (r/p)
Emzirmeye İlişkin Bilgi formu fark	1.000 / -	0.159 / 0.296	0.609* / 0.000	-0.726* / 0.000	0.005 / 0.976	-0.264 / 0.080
EASÖ fark		1.000 / -	0.158 / 0.300	-0.019 / 0.901	0.790* / 0.000	-0.128 / 0.402
Emzirmeye İlişkin Bilgi Ön test Puan			1.000 / -	0.075 / 0.624	0.187 / 0.220	-0.002 / 0.992
Emzirmeye İlişkin Bilgi Son test Puan				1.000 / -	0.205 / 0.177	0.343* / 0.021
EASÖ ön test toplam					1.000 / -	0.407* / 0.006
EASÖ Son test toplam						1.000 / -

* $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı korelasyon; r: Spearman korelasyon katsayısı

Tartışma

Uluslararası Ebeler Konfederasyonu, 2019 yılında yayımladığı *Ebelik Uygulamalarının Temel Yeterlilikleri* güncellemesinde, "emzirmeyi destekleme ve teşvik etme" başlıklı yeni bir yeterlilik alanı ekleyerek, bu konuda beceri ve bilginin tüm ebelik hizmeti sağlayıcıları için önemini vurgulamıştır.²⁷ Bu doğrultuda yaptığımız çalışmamızda üçüncü sınıf ebelik öğrencilerine verilen simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin öğrencilerin uygulama becerilerine, anne sütüne ilişkin algılarına ve emzirmeye yönelik bilgi düzeylerine etkisini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin öğrencilerin uygulama becerilerini, anne sütüne ilişkin algılarını ve bilgi düzeylerini arttırdığı bulunmuştur. Bu sonuçlar, simülasyon temelli emzirme danışmanlığı eğitimlerinin lisans düzeyinde müfredata entegre edilmesinin, ebelik öğrencilerinin klinik yeterliliklerinin güçlendirilmesine katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular literatür doğrultusunda tartışılmıştır.

Çalışmamızda ebelik öğrencilerine verilen simülasyon destekli emzirme eğitiminin emzirme danışmanlığı becerilerini arttırdığı sonucuna varılmıştır. Grabowski ve ark., simülasyon eğitiminin emzirme uygulamalarına yönelik öz-yeterlik algısını arttırdığını ve öğrencilerin klinik ortama becerilerini daha kolay aktarabildiklerini belirtmiştir.²⁸ Lee ve Peacock ise lisans düzeyindeki hemşirelik ve ebelik öğrencileriyle gerçekleştirdikleri simülasyon çalışmasında, öğrencilerin simülasyon eğitimini ilgi çekici bulduklarını ve konuya olan ilgilerinin ve bilgilerinin arttığını göstermektedir.²⁹ Başka bir pilot çalışmada yüksek gerçeklikli sınıf içi simülasyonların, ebelik öğrencilerinin emzirme konusundaki güvenlerini ve klinik uygulamalara hazırlıklarını arttırmada etkili olabileceğini gösterilmiştir.²⁸ Literatürde çalışmamız ile benzer şekilde emzirme danışmanlığı eğitiminin becerileri arttırdığını gösteren çalışmalar mevcuttur.^{5,30} Mevcut çalışmada gözlenen etki büyüklüğünün oldukça yüksek olması, simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin yalnızca teorik bilgi aktarımı ile sınırlı kalmadığını, aynı zamanda uygulama becerilerinin içselleştirilmesinde güçlü bir araç olduğunu kanıtlamaktadır. Bu yönüyle çalışmamız simülasyon temelli öğretim modellerinin ebelik öğrencilerinin klinik yetkinlik kazanma sürecindeki etkinliğini ortaya koyarak literatüre özgün ve kanıta dayalı bir katkı sağlamaktadır. Çalışmamızın bulguları bu yönüyle literatürü destekler niteliktedir.

Çalışmamızda ebelik öğrencilerinin anne sütüne ilişkin algıları değerlendirildiğinde, öğrencilerin eğitim öncesi ön test puan ortalaması 132.29 ± 17.54 iken, eğitim sonrası son test puan ortalaması 141.93 ± 7.23 olarak belirlenmiştir. Çalışmamızın bulgularına göre eğitim sonrasında ebelik öğrencilerinin anne sütüne ilişkin algıları anlamlı şekilde artış göstermiştir. Bulut ve Bayrakçı'nın çalışmasında²⁰ ebelik öğrencilerinin Erişkinlerin Anne Sütü Algısı Ölçeği puan ortalaması 115.83 olarak, Eren'in yaptığı çalışmada bireylerin 'Erişkinlerin Anne Sütü ile İlgili Algı Ölçeği'nden aldıkları toplam puan ortalaması 120.9 ± 16.7 olarak bulunmuştur.²² Bizim çalışmamızda puan ortalamasının daha yüksek olmasının, örneklem grubunun

farklılığından ve simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin etkinliğinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bu bulgu, simülasyon destekli eğitimin yalnızca bilgi kazandırmakla kalmayıp anne sütüne yönelik algıları da olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Bilişsel ve duyuşsal alanların birlikte gelişimi, ebelik eğitiminde simülasyon temelli yaklaşımların müfredata entegrasyonunun önemini vurgulayan anlamlı bir kazanım olarak değerlendirilebilir.

Çalışmamızın bulgularına göre, LSM ile verilen emzirme danışmanlığı eğitimi, öğrencilerin bilgi düzeylerini anlamlı ölçüde arttırmıştır. Sandhi ve ark., çalışmalarında emzirme eğitimi müdahalelerinin hemşirelik, ebelik ve tıp öğrencilerinin bilgi, tutum ve becerilerini anlamlı düzeyde geliştirdiğini ortaya koymuştur.⁵ Radoff ve Forman, çalışmalarında, ebelik öncülüğündeki asistanlara verilen teorik ve simülasyon destekli emzirme eğitimi sonucunda bilgi ve güven konusunda iyileşmeler olduğu saptanmıştır.³¹ Benzer şekilde Rhodes ve Burgess, çalışmalarında doğum hemşireliği dersi kapsamında simülasyonun da kullanıldığı emzirme eğitimi atölyesinin ardından öğrencilerin, emzirmeye ilgili bilgi, beceri ve tutumlarında artış olduğunu bildirmişlerdir.³⁰ Sağlık çalışanları ve öğrencilerle yürütülen çalışmalarda, çevrimiçi ve simülasyon tabanlı emzirme eğitimlerinin bilgi düzeyini artırdığı, teorik bilgilerin klinik uygulamaya aktarımını desteklediği ve emzirmeye yönelik olumlu tutum ile öz-yeterliliği güçlendirdiği gösterilmiştir.³¹⁻³⁴ Literatürde emzirme eğitiminin bilgi düzeyini yükselttiğini destekleyen çalışmalar mevcuttur.^{21,35} Çalışmamızın bulguları bize emzirme danışmanlığı eğitiminde simülasyon gibi beceri geliştirici materyallerin kullanımının teorik bilgiyi güçlendirdiğini düşündürmektedir. Çalışmamızın sonuçları literatürdeki daha önce yapılan çalışmalar ile uyum göstermektedir. Eğitim politikaları açısından değerlendirildiğinde, simülasyon temelli yaklaşımların standart müfredat içeriklerine dahil edilmesi önerilebilir.

Çalışmamızda ebelik öğrencilerine verilen LSM destekli emzirme danışmanlığı eğitimi sonrası emzirmeye ilişkin bilgi formu puanları arttıkça anne sütü algı ölçeği puanlarının da arttığı saptanmıştır. Kaya ve Evçili çalışmalarında anne sütü ve emzirme ile ilişkili ders veya eğitim alan öğrencilerin, almayanlara göre anne sütü algı ölçeği puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur.³⁶ Can ve Avçin çalışmalarında, anne sütü hakkında bilgi alan bireylerin, almayanlara göre anne sütü hakkında daha iyi algılara sahip oldukları bildirilmiştir.³⁷ Bafalı ve ark., yaptığı başka bir çalışmada, anne sütü ile ilgili bilgi alanların almayanlara göre anne sütü algı ölçeği puanları daha yüksek bulunmuştur.³⁸ Literatürde yer alan bu sonuçlar çalışmamız ile benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlar, eğitimin yalnızca bilgi kazandırmakla kalmayıp aynı zamanda anne sütüne ilişkin algıyı da güçlendirdiğini göstermektedir. Dolayısıyla, LSM destekli emzirme danışmanlığı eğitimi; öğrencilerin bilgi düzeylerini artırmanın yanı sıra emzirme konusundaki tutum ve algılarını da güçlendirerek, mesleki rollerinde daha etkin ve bilinçli danışmanlık yapabilmelerine katkı sunabilecek etkili bir eğitim yöntemi olarak değerlendirilebilir. Eren'in yaptığı çalışmada ise bireylerin anne sütü ile ilgili bilgi alma durumlarının anne sütü ile ilgili algı ölçeği puanları yönünden anlamlı farklılık bulunmamıştır.²² Bu bulgu bizim çalışmamız ile örtüşmemektedir. Bunun örneklem grubunun ve bilgi edinme kaynağının farklılığından ya da simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitiminin etkinliğinden kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Çalışmada sadece bir üniversitenin bir bölümünün dahil edilmesi sınırlılık oluşturmaktadır. Ayrıca, bilgi ve farkındalığın zaman içerisinde devam edip etmediğini değerlendirmek amacıyla daha uzun süreli (uzunlamasına) araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Sonuç

Sonuç olarak, simülasyon destekli emzirme danışmanlığı eğitimi üçüncü sınıf ebelik öğrencilerinin uygulama becerilerini, anne sütüne ilişkin algılarını ve bilgi düzeylerini anlamlı biçimde arttırmıştır. Bu nedenle, simülasyon tabanlı eğitimlerin ebelik programlarına entegre edilmesinin, öğrencilerin hem akademik hem de klinik yeterliliklerini geliştirmede önemli bir yöntem olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, bu yaklaşımın anne-bebek sağlığının desteklenmesi açısından sağlık hizmetlerinin kalitesini arttırmada da etkili olacağı öngörülmektedir. Gelecek çalışmalarda, farklı sınıf düzeylerindeki öğrenciler ve çeşitli sağlık disiplinleri arasında simülasyonun etkilerinin karşılaştırılması, uzun dönem bilgi ve beceri kazanımlarının izlenmesi ve geniş örneklem grupları ile çalışılması önerilmektedir.

Hakem: Dış, Bağımsız.

Teşekkür: Çalışmaya katılan ebelik öğrencilerimize teşekkür ederiz.

Beyanname:

1.Özgünlük Beyanı: Bu çalışma özgündür ve daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamıştır. Bu çalışma herhangi bir tezden üretilmemiştir.

2.Yazar Katkıları: Fikir: AD; Kavramsallaştırma: AD; Literatür Taraması: AD, SG; Veri Toplama: AD, SG; Veri İşleme: SG; Analiz: AD; Yazma – orijinal taslak: AD, SG; Yazma – inceleme ve düzenleme: AD

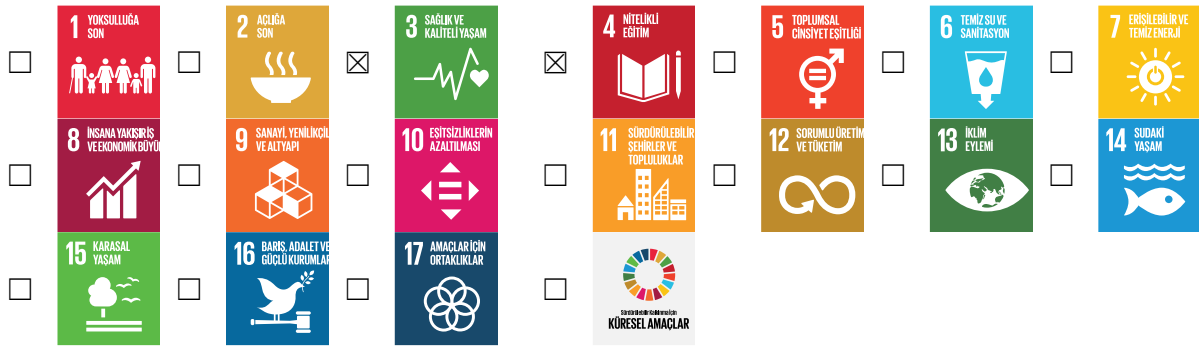
3.Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul izni, Kastamonu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etiği Kurulundan 06/03/2024 tarihli ve 3-32 sayılı kararı ile alınmıştır. Ayrıca, Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinden kurum izni alınmıştır.

4.Finansman/Destek: Bu çalışma Kastamonu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından KÜBAP-01/2024-26 numaralı proje ile desteklenmiştir.

5.Çıkar Çatışması: Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir.

6.Üretken Yapay Zeka Beyanı: Çalışmanın hiçbir safhasında yapay zeka araçlarından faydalanılmamıştır.

7.Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: Bu çalışma, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan aşağıdakilerle ilişkilidir.

KAYNAKLAR

1. Horta BL. Breastfeeding: Investing in the Future. *Breastfeed Med.* 2019;14(S1):S11-S12. doi:10.1089/bfm.2019.0032
2. World Health Organization (WHO). Infant and young child feeding. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/infant-and-young-child-feeding>. Published 2023. Accessed September 5, 2025.
3. Kehinde J, O'Donnell C, Grealish A. The effectiveness of prenatal breastfeeding education on breastfeeding uptake postpartum: A systematic review. *Midwifery.* 2023;118:103579. doi:10.1016/j.midw.2022.103579
4. McFadden A, Gavine A, Renfrew MJ, et al. Support for healthy breastfeeding mothers with healthy term babies. *Cochrane Database Syst Rev.* 2017;(2):CD001141. doi:10.1002/14651858.CD001141.pub5
5. Sandhi A, Nguyen CTT, Lin-Lewry M, Lee GT, Kuo SY. Effectiveness of breastfeeding educational interventions to improve breastfeeding knowledge, attitudes, and skills among nursing, midwifery, and medical students: a systematic review and meta-analysis. *Nurse Educ Today.* 2023;126:105813. doi:10.1016/j.nedt.2023.105813
6. Beggs B, Koshy L, Neiterman E. Women's perceptions and experiences of breastfeeding: a scoping review of the literature. *BMC Public Health.* 2021;21:2169. doi:10.1186/s12889-021-12216-3.
7. United Nations Children's Fund. Breastfeeding: A Mother's Gift, for Every Child. <https://data.unicef.org/resources/breastfeeding-a-mothers-gift-for-every-child>. Published 2018. Accessed September 2, 2025.
8. Alianmoghammad N, Phibbs S, Benn C. Resistance to breastfeeding: a Foucauldian analysis of breastfeeding support from health professionals. *Women Birth.* 2017;30(6):281-291. doi:10.1016/j.wombi.2017.05.005
9. Şendir M, Yılmaz Coşkun E. Hemşirelik eğitiminde teknolojik bir adım: IMventro-sim. *J Acad Res Nurs.* 2016;2(2):103-108. doi:10.5222/jaren.2016.103

10. Elendu C, Amaechi DC, Okatta AU, et al. The impact of simulation-based training in medical education: A review. *Medicine (Baltimore)*. 2024;103(27):e38813. doi:10.1097/MD.00000000000038813
11. Ryall T, Judd BK, Gordon CJ. Simulation-based assessments in health professional education: a systematic review. *J Multidiscip Healthc*. 2016;9:69-82. doi:10.2147/JMDH.S92695
12. Motola I, Devine LA, Chung HS, Sullivan JE, Issenberg SB. Simulation in healthcare education: a best evidence practical guide. AMEE Guide No. 82. *Med Teach*. 2013;35(10):e1511-e1530. doi:10.3109/0142159X.2013.818632
13. Lei YY, Zhu L, Sa YTR, Cui XS. Effects of high-fidelity simulation teaching on nursing students' knowledge, professional skills and clinical ability: A meta-analysis and systematic review. *Nurse Educ Pract*. 2022;60:103306. doi:10.1016/j.nepr.2022.103306
14. Kim J, Park JH, Shin S. Effectiveness of simulation-based nursing education depending on fidelity: a meta-analysis. *BMC Med Educ*. 2016;16:152. doi:10.1186/s12909-016-0672-7
15. Abdulmohdi N, McVicar A. Student nurses' perceptions of the role of high-fidelity simulation in developing decision-making skills for clinical practice: a qualitative research study. *SAGE Open Nurs*. 2024;10:23779608241255299. doi:10.1177/23779608241255299
16. McIntyre H, Fraser D. Baby Friendly Initiative University Education Standards create positive changes in midwifery students' reported knowledge: three-year case study. *MIDIRS Midwifery Dig*. 2018;28(2):219-226.
17. Sadovnikova A, Chuisano SA, Ma K, et al. Development and evaluation of a high-fidelity lactation simulation model for health professional breastfeeding education. *Int Breastfeed J*. 2020;15(1):8. doi:10.1186/s13006-020-0254-5
18. Webber E, Wodwaski N, Courtney R. Using simulation to teach breastfeeding management skills and improve breastfeeding self-efficacy. *J Perinat Educ*. 2021;30(1):19-28. doi:10.1891/J-PE-D-20-00013
19. Gürkan KP, Bektaş İ, Yücedağ M, Yılmaz Ö. Simulation for breastfeeding support during the COVID-19 pandemic in Turkey: a quasi-experimental study. *Health Care Women Int*. 2023;44(7-8):968-985. doi:10.1080/07399332.2023.2172410
20. Bulut A, Bayrakçı E. Ebelik ve Hemşirelik Öğrencilerinin Anne Sütü Algıları. *Göbeklitepe Med Sci J*. 2021;4(6):173-181.
21. Yu M, Xu M, Liu Z, et al. Effectiveness of an optional breastfeeding course for multidisciplinary undergraduate healthcare students: a quasi-experimental study. *Nurse Educ Pract*. 2023;69:103609. doi:10.1016/j.nepr.2023.103609
22. Eren Ö. Erişkinlerin anne sütü ile ilgili algıları [Yüksek Lisans Tezi]. Sakarya, Turkey: Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2016.
23. Hazar F. Emzirme becerileri değerlendirme formu. In: Çoban A, Taşpınar A, Karaçam Z, editors. Temel Ebelik Uygulamaları Rehberler ve Değerlendirme. 3rd ed. Ankara, Turkey: Nobel Tıp Kitabevleri; 2021:335-337.
24. Gürarlan Baş N, Karatay G, Arikan D. Weaning practices of mothers in eastern Turkey. *J Pediatr (Rio J)*. 2018;94(5):498-503. doi:10.1016/j.jped.2017.06.019
25. Bosi ATB, Çoban T, Cebeci KG. İtern hekimlerin anne sütü ve emzirme bilgi durumlarının incelenmesi. *Sağlık ve Toplum*. 2020;30(2):140-147.
26. Brani P, Iliadou M, Andersson E, Daskalakis G, Drakakis P, Dagla M. Factors influence breastfeeding duration after high-risk and low-risk pregnancies. *Healthcare*. 2024;12(18):1896. doi:10.3390/healthcare12181896.
27. International Confederation of Midwives (ICM). Essential Competencies for Midwifery Practice: 2019 Update. <https://internationalmidwives.org/resources/essential-competencies-for-midwifery-practice/>. Published 2019. Accessed September 1, 2025.
28. Grabowski A, Chuisano SA, Strock K, Zielinski R, Anderson OS, Sadovnikova A. A pilot study to evaluate the effect of classroom-based high-fidelity simulation on midwifery students' self-efficacy in clinical lactation and perceived translation of skills to the care of the breastfeeding mother-infant dyad. *Midwifery*. 2021;102:103078. doi:10.1016/j.midw.2021.103078
29. Lee N, Peacock A. Using simulation to teach undergraduate nursing and midwifery students research design. *Nurse Educ Pract*. 2020;45:102804. doi:10.1016/j.nepr.2020.102804
30. Rhodes B, Burgess A. An innovative educational intervention to improve nursing students' knowledge, attitudes, and skills surrounding breastfeeding. *Teach Learn Nurs*. 2018;13(4):197-201. doi:10.1016/j.teln.2018.05.003

31. Radoff K, Forman R. Lactation education for resident obstetricians: promoting breastfeeding advocates for the future. *J Midwifery Womens Health*. 2019;64(6):754-762. doi:10.1111/jmwh.13037
32. Watkins AL, Dodgson JE, McClain DB. Online lactation education for healthcare providers: a theoretical approach to understanding learning outcomes. *J Hum Lact*. 2017;33(4):725-735. doi:10.1177/0890334417724348
33. Yang SF, Schmied V, Burns E, Salamonson Y. Breastfeeding knowledge and attitudes of baccalaureate nursing students in Taiwan: a cohort study. *Women Birth*. 2019;32(3):e334-e340. doi:10.1016/j.wombi.2018.08.167
34. Sabrian F, Zulfitri R, Dewi AP. The effectiveness of simulation health education to mother breastfeeding skill between two groups in rural area of Riau, Indonesia. *Enferm Clin*. 2019;29:9-12. doi:10.1016/j.enfcli.2018.11.006
35. Keles N. The effects of training in breastfeeding counseling on breastfeeding knowledge and attitudes of midwifery students. *J Nurs Midwifery Sci*. 2021;8(4):274-279. doi:10.4103/jnms.jnms_175_20
36. Kaya D, Evcili F. Genç bireylerin anne sütü ve emzirme algısının değerlendirilmesi. *Inst Health Sci J*. 2023;8(1):46-50. doi:10.51754/cusbed.1265106
37. Can Ş, Avcın E. Farklı nesil erişkinlerin anne sütü algıları ve bu algıları etkileyen faktörler. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*. 2022;10(1):199-212. doi:10.33715/inonusaglik.1011163
38. Bafalı IO, Zengin H, Çınar N. Evlilik öncesi çiftlerin anne sütü ile ilgili algıları. *STED*. 2019;28(4):273-280. doi:10.17942/sted.495152

